

Слово о полку

Микола Бажан

Масивні коні, п'яні коні
Мотуззя рвали, пруги шлей...
Тягли в проклятім перегоні
Тупі потвори батарей.
Услід подоланій колоні
Тьма волочила мокрий шлейф.
Квадратний крок і коней і людей
Котився в строгім ескадроні.
Бійці замислились — ачей
Іржатимуть ще їхні коні
Перед атакою на лоні
Бездонних галицьких ночей.
Ніч одступу. В арієргарді
Йде смерть, схиляючись до тих,
Що зранені при окраях доріг
Лежать у варті, марній варті
Шляху, що значився на карті,
Як шлях походів вікових!
Полки проходили повз них
І вивертали солдатські очі з корнем,
Мов білі пні з крутих орбіт,
Щоб подивитися услід
Колонам кінним — чотам чорним,
Що йшли на схід, що йшли на схід...
І хлинувши у хлані літ,
Лягли, як на струну, на шлях стрункий зі сходу
Знов тупоти підтоптаних коней
І туркоти голодного походу —
Шоломом із Збруча черпали чорну воду,
Змиваючи з лиця кров, пил і піт...
Проходили віки, приходили онуки
На ті поля, де вмер достойно дід,
І жовті черепи побожно брали в руки
І клали їх очицями на схід.
О, жовті черепи, камені межові
На скорбних перехрестях війн!
Знаки потужного маршруту

Ці жовті черепи очицями на схід.
Повз мертву голову забуту
Йдуть люди в радісний похід,
О, жовті черепи, очицями на схід!